

Gemeente Valkenburg aan de Geul
T.a.v. de gemeenteraad
Postbus 998
6300 AZ VALKENBURG

Uw kenmerk:	Z.1244479	Afdeling:	Staf Control
Uw brief van:	27 mei 2025	Behandeld door:	
Ons kenmerk:	BS25.0320	Telefoonnummer:	
Bijlage(n):		E-mail:	
Onderwerp:	Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2030	Datum:	20 juni 2025

Geachte raad,

Conform de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) ontvangt u, vóórdat het Algemeen Bestuur BsGW de begroting vaststelt (AB-vergadering 26 juni 2025), een schriftelijke en gemotiveerde reactie op de eventueel door u ingediende zienswijze (art. 68 lid 4 Wgr).

U heeft op 26 mei jl. een negatieve zienswijze afgegeven op de ontwerpbegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2030 van BsGW. U stelt hierbij dat er sprake is van overmatige voorzichtigheid en benoemt hierbij de volgende aspecten:

1. het niet ramen van de renteopbrengsten;
2. de te ruime inschatting van de proceskostenvergoeding;
3. de structureel ruime raming van personele lasten;
4. de hoge post onvoorzien;
5. het ontbreken van de invulling van het Organisatie- en Ontwikkelplan (OOP).

Wij danken u voor uw zienswijze.

Reactie Dagelijks Bestuur:

Wij hebben uw oproep serieus ter hand genomen, hetgeen heeft geleid tot de neerwaartse bijstelling van een aantal begrotingsposten en van het weerstandsvermogen.

Overigens zijn in het verleden eveneens kostenreducties behaald via het niet-indexeren van de begroting in de eerste 6 jaar na de oprichting van BsGW (ruim 12%), als gevolg van schaalvergroting et cetera.

Reguliere Begroting 2025 (via KVM)		€ 28.519.000
Indexering salarissen interne kosten	€ 897.000	
Inflatie	€ 433.000	
	€ 1.330.000	€ 1.330.000
Verschil taakstelling OOP 2026 t.o.v. 2025	€ -200.000	
Verlaging bestemmingsreserve ICT 2025 - 2029	€ -180.000	
Inflatie maatwerk	€ -12.000	
Beeldmateriaal: maatwerk via sepearte facturatie	€ -103.000	
	€ -495.000	
Bijstelling storting bestemmingsreserve AHA	€ -18.000	
Neerwaartse bijstelling proceskosten	€ -1.500.000	
	€ -1.518.000	€ -2.013.000
Reguliere Begroting 2026 (via KVM)		€ 27.836.000
Maatwerk totaal 2026		€ 401.000
Begroting BsGW totaal		€ 28.237.000
Terugstorting surplus weerstandsvermogen		€ -573.000

Volledigheidshalve lichten we elk onderdeel (nogmaals) toe.

Financiële aspecten van OOP

Met het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP) heeft het Algemeen Bestuur de BsGW-organisatie een structurele, taakstellende kostenreductie opgelegd van € 1,3 miljoen met ingang van 2028. Dit resulteert in het structureel verlagen van de bijdragen voor de deelnemers met hetzelfde bedrag. Om dit te bereiken wordt de begroting van BsGW met ingang van 2024 stapsgewijs benedenwaarts bijgesteld. Deze taakstellende kostenreductie –die in belangrijke mate gerealiseerd wordt middels een formatiereductie- loopt op van ruim 2% in 2024 tot structureel 4% vanaf 2028, zoals in onderstaande tabel weergegeven:

Jaar	Begroting	Taakstelling	Bijdragen	%
2024	25.122.000	-600.000	24.522.000	-2,39%
2025	27.869.000	-800.000	27.069.000	-2,87%
2026	28.836.000	-1.000.000	27.836.000	-3,47%
2027	29.962.000	-1.200.000	28.762.000	-4,01%
2028	31.292.000	-1.300.000	29.992.000	-4,15%

In bovenstaande tabel is in de kolom 'Begroting' reeds rekening gehouden met de verwachten benedenwaartse bijstelling van de proceskosten voor de jaren 2025 en verder.

Bestemmingsreserve AHA

Het Algemeen Bestuur heeft op 12 december 2024 besloten om een nieuwe bestemmingsreserve Aanbesteding Hosting en Applicaties (AHA) te vormen. In de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-

2029 is dientengevolge een jaarlijkse storting in de bestemmingsreserve AHA opgenomen van € 555 duizend per jaar opgenomen (AB 27-06-2024).

De definitieve onderbesteding van het eind 2024 afgesloten project AHA bedraagt (afgerond) € 517 duizend. Dit heeft er met name mee te maken dat een risicoscenario zich niet heeft voorgedaan. Daarnaast vielen de implementatiekosten van zowel de hosting als de waarderingsapplicatie lager uit. Dit bedrag aan onderbesteding wordt als startkapitaal gestort in de nieuwe bestemmingsreserve. Tezamen met de voornoemde bijdrage 2025 van € 555 duizend, betekent dit dat de jaarlijkse stortingen voor de jaren 2026-2029 met € 198 duizend kunnen worden verlaagd naar € 357 duizend. Dit is een extra verlaging van € 18 duizend ten opzichte van de ontwerpbegroting 2026 en -meerjarenraming 2027-2030.

Bestemmingsreserve bedragen in €	Begroting MJR 2025-2029	Voorstel	Begroting MJR 2026-2029
Startkapitaal	-	517.000	517.000
Bijdrage begroting 2025	555.000	555.000	-
Bijdrage begroting 2026	555.000	357.000	-198.000
Bijdrage begroting 2027	555.000	357.000	-198.000
Bijdrage begroting 2028	555.000	357.000	-198.000
Bijdrage begroting 2029	555.000	357.000	-198.000
	2.775.000	2.500.000	-275.000

Maatwerk

Het Harmonisatietraject, dat in 2023 is afgerond, heeft er onder andere toe geleid dat de kosten voor maatwerk voortaan via een offertetraject in beeld worden gebracht en dat deze één op één worden doorberekend aan de desbetreffende deelnemer. Dit betekent dat deelnemers, die geen maatwerk afnemen, niet langer financieel bijdragen aan het duurdere maatwerk van andere deelnemers. Een en ander leidt tot een benedenwaartse bijstelling van de begroting 2026 à € 401 duizend.

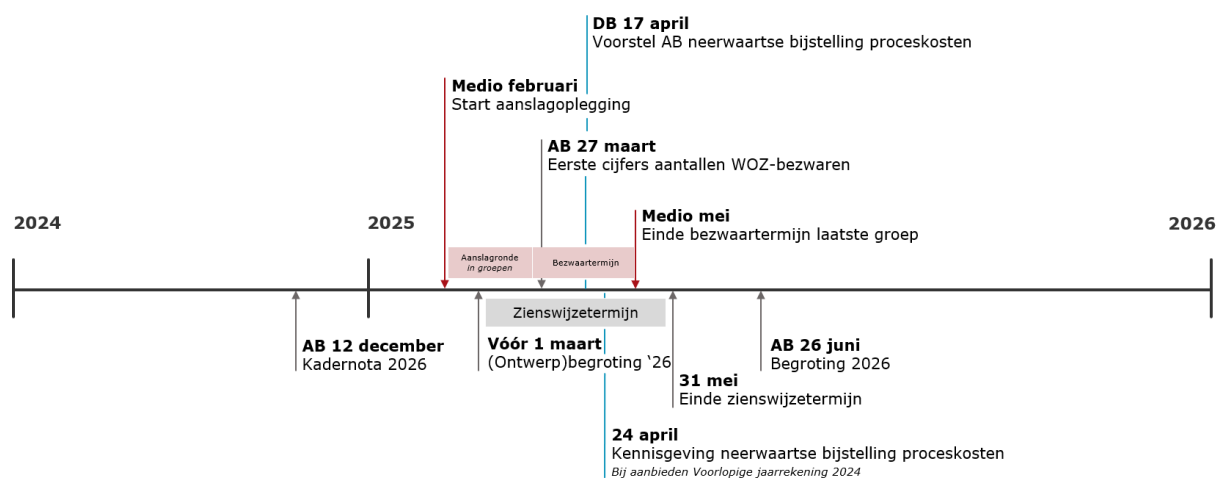
Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is in principe bedoeld als buffer voor het opvangen van risico's, waarvan de financiële gevolgen vooraf niet redelijkerwijs zijn in te schatten. Jaarlijks wordt deze post berekend aan de hand van de door het bestuur vastgestelde risicoanalyse. De vigerende bestuurlijke lijn is dat het weerstandsvermogen van BsGW zo bescheiden mogelijk, doch realistisch moet zijn. Operationele risico's moeten door BsGW zelf kunnen worden opgevangen, zonder terug te hoeven vallen op de deelnemers. Deze benadering wordt gedeeld door de toezichthouder (Provincie Limburg).

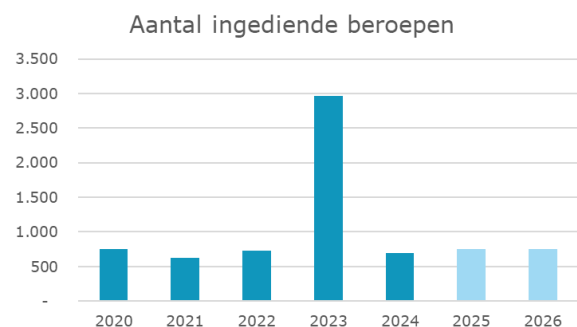
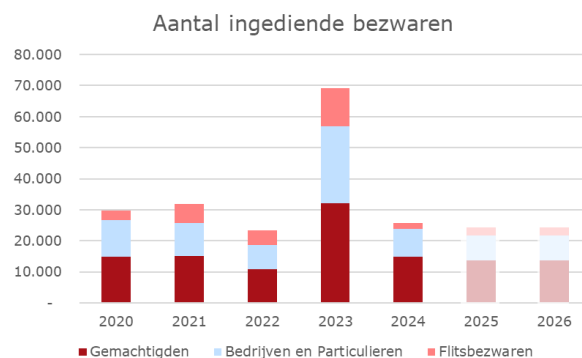
Begin 2025 heeft de jaarlijkse risicoanalyse plaatsgevonden op basis van de laatste, actuele ontwikkelingen en is het benodigde weerstandsvermogen vastgesteld op € 998 duizend. Het aanwezige weerstandsvermogen vóór bestemming van het jaarrekeningresultaat 2024 bedraagt € 1,570 miljoen. Wij stellen voor het aanwezige weerstandsvermogen te verlagen en het surplus bij het vaststellen van de begroting 2026 terug te storten naar de deelnemers (AB 26-6-2025).

Proceskosten

Ten tijde van het opstellen van de (ontwerp)begroting 2026 was BsGW nog volop bezig met de aanslagoplegging 2025. De bezwaartermijn van zes weken was nog niet begonnen, laat staan verstreken. Zowel landelijk als bij BsGW was de verwachting dat de aantallen bezwaren hoger zouden zijn dan in 2024, in combinatie met een verschuiving naar relatief meer bezwaren via ncnp-bureaus. De eerste cijfers (eind maart) lieten dit ook zien. Nu de bezwaartermijn is afgelopen, blijken de aantallen 2025 in lijn te liggen met de aantallen 2024.

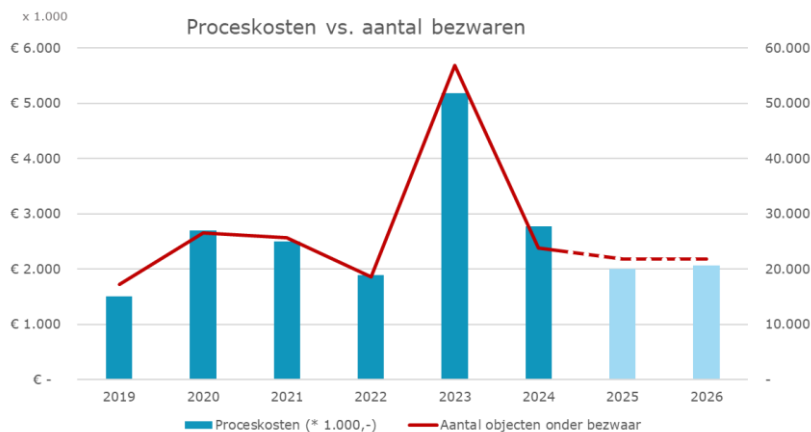

Voor het tijdspad van opstellen begroting – zienschijzetermijn – aanslagoplegging – bezwaartermijn leidt tot de genoemde voorzichtigheid ten aanzien van de omvang van de begrotingspost 'Proceskosten'.

De bezwaartermijn is pas net verstreken en de bezwaaraafhandeling is in volle gang. Pas na uitspraak op bezwaar door BsGW gaat de beroepstermijn in. Er zijn dan ook nog nagenoeg geen beroepen 2025 ontvangen. Meerjarig schommelt het aantal beroepen rond de 700-750 per jaar, met uitzondering van het jaar 2023.

Op basis van de meest actuele stand van zaken 2025 in combinatie met ervaringscijfers tot en met 2024 is een prognose opgesteld voor de te verwachten proceskosten 2025 en in het verlengde hiervan de doorkijk naar (de begroting) 2026. Hierbij is uiteraard rekening gehouden met de effecten van de wetswijzigingen in 2024 en 2025 ten aanzien van de proceskostenvergoedingen in het algemeen en de wegingsfactor met betrekking tot bezwaren in het bijzonder.

De proceskosten bestaan uit uitkerings- en uitvoeringskosten. Op basis van gelijkblijvende aantallen bezwaren en beroepen blijven de *uitvoeringskosten* nagenoeg gelijk aan die van 2024. De *uitkeringskosten* zullen naar verwachting dalen als gevolg van de lagere wegingsfactor voor met name de bezwaren.

In het voorstel aan het AB voor het vaststellen van de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2030 stellen wij dan ook voor om de post proceskosten voor wat betreft de *uitkeringskosten* benedenwaarts bij te stellen met € 1,5 miljoen (AB 26-06-2025). Hiermee wordt invulling gegeven aan het tweede punt van uw zienswijze.

Voor de volledigheid. De neerwaartse bijstelling van de proceskosten 2025 (uitkeringskosten) verloopt conform afspraak via de P&C-cyclus (AB-besluit Begrotingswijzigingen 8-12-2022).

Beleidsarm

BsGW is een uitvoeringsorganisatie en hanteert daarmee een beleidsarme begroting. Mocht er al sprake zijn van (nieuw) beleid, dan is dit op basis van een wettelijke grondslag dan wel op verzoek van de deelnemers en in alle gevallen op basis van besluitvorming door het Algemeen Bestuur van BsGW. Het samenwerkingsportaal is een goed voorbeeld van dit laatste.

Kritische blik en reflectie nut en noodzaak activiteiten en handelingen

Eén van de doelstellingen, die voortvloeien uit de missie van BsGW, is kostenreductie. Uitgangspunt voor de begroting van BsGW is dan ook altijd geweest: sober en doelmatig.

Dit betekent dat BsGW kritisch blijft kijken naar haar eigen organisatie, processen en kosten(reductie).

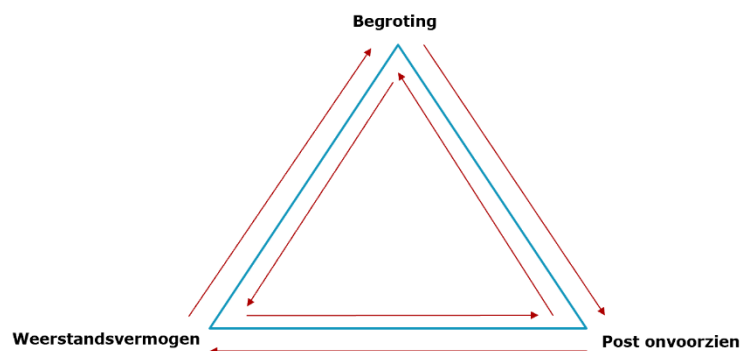
Zo ook voor wat betreft de personele lasten (punt 3 van uw zienswijze). Telkens wordt afgewogen of ontstane vacatures opnieuw moeten worden ingevuld, en zo ja, of dit structureel of tijdelijk moet gebeuren. Ook de aard en de omvang van de zogenaamde flexibele schil in het kader van de piekperiode rondom de aanslagoplegging wordt zorgvuldig bekeken. Dit alles is alleen al nodig om de OOP-taakstelling te kunnen realiseren.

Post Onvoorzien

Daarnaast stelt u dat de post Onvoorzien te hoog is en daarmee bijdraagt aan de overmatig hoge inschatting van de begroting van BsGW (punt 4 van uw zienswijze).

De beste uitleg voor het verschil danwel de samenhang tussen de begroting zelf, de post onvoorzien en het weerstandsvermogen komt misschien wel vanuit het Engels:

In de begroting staan de *known knowns*, de post onvoorzien betreft de *known unknowns* en het weerstandsvermogen heeft betrekking op de *unknown unknowns*.

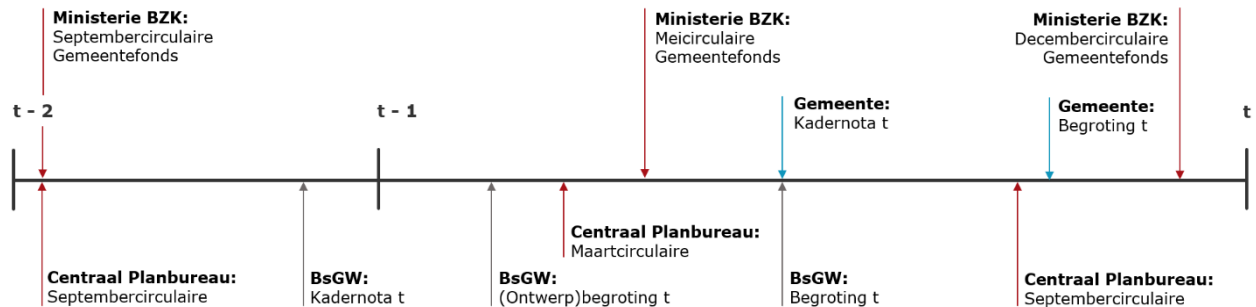

Risico's en kosten die bekend zijn bij het opstellen van de begroting, dienen ook opgenomen te worden in de begroting. Er kunnen zich evenwel altijd tegenvallers voordoen.

De *post Onvoorzien* mag worden opgevat als een buffer voor deze onvoorziene externe tegenvallers. De post Onvoorzien moet een soepele uitvoering van de begroting mogelijk maken zorgdragen voor enige flexibiliteit. De hoogte van de post onvoorzien is bepaald in artikel 4, tweede lid van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie van de GR BsGW (AB 12-12-2024).

Er kunnen zich gezien de tijdspanne tussen het opstellen van de kadernota (laatste kwartaal van begrotingsjaar t-2), de (ontwerp-)begroting en realisatie (begrotingsjaar t), altijd tegenvallers voordoen als gevolg van bijvoorbeeld wijzigingen in wet-/regelgeving.

Tussentijdse begrotingswijzigingen met tijds- en arbeidsintensieve besluitvormingstrajecten worden hiermee zoveel als mogelijk voorkomen.

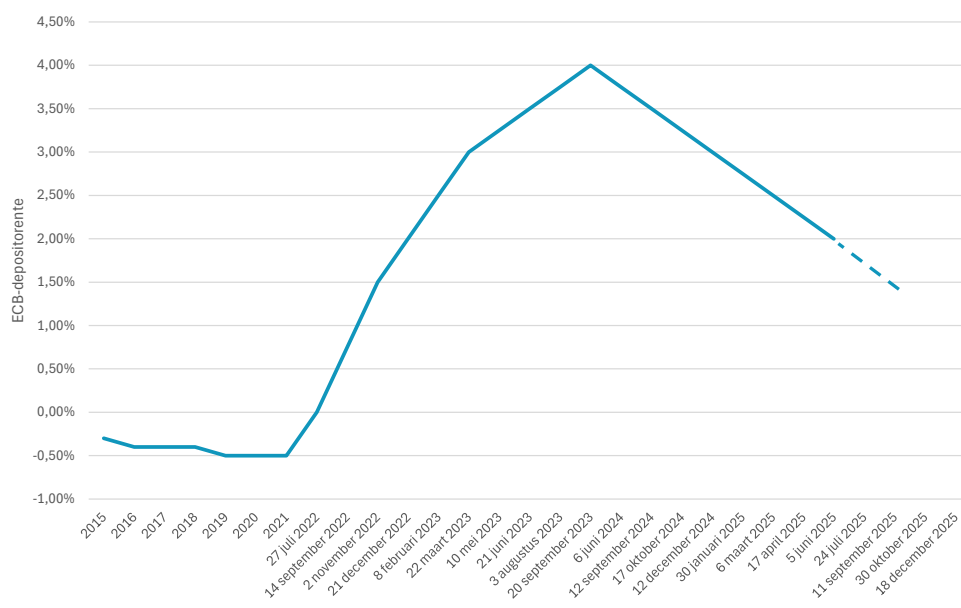

De kans dat de post Onvoorzien dient te worden aangewend is bij BsGW aanzienlijk groter dan bij de deelnemers. Dit gezien de geruime tijd tussen het opstellen van de begroting en de feitelijke aanvang van het begrotingsjaar.

Renteopbrengsten

BsGW ontvangt rente over de geïnde belastingbedragen vanwege het feit dat deze 2 à 3 dagen op de rekening van BsGW staan, voordat de ontvangen belastingopbrengsten worden afgedragen aan de deelnemers. De hoogte van de renteopbrengsten is afhankelijk van de marktrente en fluctueert derhalve.

Dit wijst de praktijk ook uit. Na een periode met een stijgende en daarmee hoge rente is inmiddels sprake van een aanzienlijke rentedaling, laatstelijk nog op 5 juni jl. met wederom 0,25% (zie: grafiek). Een verdere daling als gevolg van de huidige economische ontwikkelingen is meer dan aannemelijk. Bovendien is de rente niet beïnvloedbaar door BsGW.

De renteopbrengsten maken geen onderdeel uit van de BsGW-begroting. Mocht er sprake zijn van renteopbrengsten als gevolg van het bovenstaande, dan zal BsGW deze renteopbrengsten doorstorten naar de deelnemers. Dit is in de Kadernota 2025 (AB 07-12-2023) en de Begroting 2025 (AB 27-06-2024) in de rekenuitgangspunten opgenomen en conform vastgesteld.

De accountant stelt zich overigens nadrukkelijk op het standpunt dat wanneer de renteopbrengsten meegenomen worden in de begroting, BsGW het risico van tegenvallende renteopbrengsten dient door te vertalen in het (bovenwaarts bijstellen van het) weerstandsvermogen. Op basis hiervan hebben wij besloten om -in lijn met voorgaande jaren- de renteopbrengsten niet als begrotingspost op te nemen.

Een en ander neemt niet weg dat wij, juist vanwege het feit dat het hier niet om een begrotingspost gaat, hebben besloten de renteopbrengsten vier keer per jaar door te storten naar de deelnemers (DB 19-06-2025). Dit betekent dat de renteopbrengsten van het eerste kwartaal in april worden uitbetaald, de renteopbrengsten van het tweede kwartaal in juli, het derde kwartaal in oktober en het vierde kwartaal in januari van het opvolgend jaar (onvoorziene omstandigheden daargelaten). Voor 2025 worden eenmalig de renteopbrengsten van het eerste en tweede kwartaal uitbetaald in juli 2025 (punt 1 van uw zienswijze).

Invulling van het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP)

Na de oprichting in 2011 groeide BsGW in slechts vier jaar tijd uit tot het huidige samenwerkingsverband, waarin 29 van de 31 Limburgse gemeenten en het Waterschap Limburg deelnemen. De consolidatie van het aantal deelnemers vroeg op enig moment om een herijking van de organisatie. Hiertoe heeft BsGW een separaat ontwikkeltraject uitgevoerd, zijnde het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP).

Tijdens de Projectfase is het OOP zowel inhoudelijk als financieel verantwoord via de P&C-cyclus en jaarlijks getoetst door de accountant met telkens een separate, goedkeurende controleverklaring.

Het OOP moet -conform besluitvorming door het Algemeen Bestuur BsGW d.d. 14 december 2017- met ingang van 2028 leiden tot een structurele reductie van de netto-kosten van € 1,3 miljoen. Anders gezegd, vanaf 2028 wordt in de BsGW-begroting een structurele taakstelling van € 1,3 miljoen opgenomen. Deze taakstelling wordt in belangrijke mate gerealiseerd middels een formatiereductie.

De huidige accountant kijkt anders aan tegen de financiële c.q. administratief-technische verwerkingswijze van de projectkosten OOP (zie: de correspondentie rondom de jaarstukken 2023). Dit heeft ertoe geleid dat de deelnemers de kosten in een keer voor hun rekening hebben moeten nemen (correctie vanuit de jaarverslaggeving en niet een correctie t.a.v. de projectlasten). Daartegenover staat evenwel dat de deelnemers met ingang van 2024 stapsgewijs en opbouwend naar de structurele taakstelling van € 1,3 miljoen te maken hebben met een neerwaartse bijstelling van de begroting.

Jaar	Bedrag (€)	Vorm
2024	600.000	Restitutie aan deelnemers (juni 2024)
2025	800.000	Benedenwaartse bijstelling begroting 2025
2026	1.000.000	Benedenwaartse bijstelling begroting 2026
2027	1.200.000	Benedenwaartse bijstelling begroting 2027
2028 e.v.	1.300.000	Benedenwaartse bijstelling begroting 2028 e.v.

De taakstellende bezuiniging is regelmatig onderwerp van gesprek binnen het Algemeen Bestuur. Telkenmale wordt benadrukt dat de taakstelling in belangrijke mate middels een formatiereductie gerealiseerd wordt. Het realiseren van de structurele netto-taakstelling van € 1,3 miljoen is een verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur en de ambtelijke organisatie. Het Dagelijks Bestuur werkt op basis van een door het Algemeen Bestuur vastgestelde begroting (lees: kader). Het Dagelijks Bestuur is bestuurlijk verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering (lees: uitvoering binnen de gestelde kaders). Wanneer de begroting in het algemeen en de OOP-taakstelling in het bijzonder niet gerealiseerd wordt, dan komt het Algemeen Bestuur in positie. Dit is in lijn met de governance (punt 5 van uw zienswijze).

Tot slot

Het Dagelijks Bestuur beantwoordt de zienswijzen van de deelnemers individueel (voor zover deze tijdig zijn ingediend) en voorafgaand aan de vergadering waarin het Algemeen Bestuur de begroting vaststelt. Zienswijzen die later worden ingediend worden alsnog beantwoord. Alle reacties worden aan de AB-leden, zijnde de vertegenwoordigers van de deelnemers binnen BsGW, via het vergadersysteem iBabs verstrekt. Het voert alleen al in praktisch opzicht te ver om anderszins te rapporteren over de zienswijzen van de overige deelnemers.

Hoogachtend,
Namens het Dagelijks Bestuur BsGW,

N.M.J.G. Lebens, directeur

G.H.C. Frische, voorzitter